

ROZPORZĄDZENIE WYKONAWCZE KOMISJI (UE) 2026/847

z dnia 16 kwietnia 2026 r.

w sprawie udzielenia nadzwyczajnego wsparcia finansowego sektorom rolnictwa dotkniętym niekorzystnymi zjawiskami klimatycznymi w Bułgarii, Estonii i na Węgrzech, zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007⁽¹⁾, w szczególności jego art. 221 ust. 1,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W sezonie wegetacyjnym 2025 Bułgaria doświadczyła ekstremalnych niekorzystnych warunków pogodowych. W szczególności od drugiej połowy czerwca do końca sierpnia w Bułgarii doszło do poważnego pogorszenia warunków agrometeorologicznych w wyniku wystąpienia intensywnej suszy i fal upałów. Przedłużająca się gorąca i sucha pogoda miała szkodliwy wpływ na produkcję słonecznika i kukurydzy.
- (2) W sezonie wegetacyjnym 2025 w Estonii, który w wielu rejonach tego kraju rozpoczął się od wiosennych przymrozków, warunki okazały się szczególnie trudne. Zimna pogoda utrzymywała się przez cały sezon wegetacyjny; towarzyszyły jej niezwykle wysokie opady i występujące naprzemiennie okresy niskich i nieoczekiwanie wysokich temperatur. Te niekorzystne warunki miały negatywny wpływ na produkcję pszenicy jarej, jęczmienia, grochu siewnego, rzepaku jarego, ziemniaków i upraw wchodzących w zakres sektora owoców i warzyw.
- (3) W sezonie wegetacyjnym 2025 Węgry doświadczyły niekorzystnych warunków pogodowych. W okresie od czerwca do sierpnia występowały niezwykle wysokie temperatury i niedobory wody, co spowodowało poważny stres termiczny upraw. Miało to negatywny wpływ na produkcję kukurydzy cukrowej, melonów, sorgo, rzodkwi oleistej, kukurydzy i kukurydzy pękającej.
- (4) Chociaż istnieją przesłanki wskazujące na to, że podobne niekorzystne zjawiska klimatyczne mają miejsce w całej Unii w ogólnym kontekście rosnących zagrożeń dla rolnictwa związanych ze zmianą klimatu, intensywność tych zdarzeń w Bułgarii, Estonii i na Węgrzech była nadzwyczajna, przy czym zjawiska te objęły duże obszary i znaczącą wielkość produkcji.
- (5) Znaczne szkody wyrządzone w rolnictwie przez te niekorzystne zjawiska klimatyczne i wynikające z nich straty dochodów poniesione przez poszkodowanych producentów w Bułgarii, Estonii i na Węgrzech zagrażają rentowności gospodarstw rolnych.
- (6) Należy zatem przyjąć środek wyjątkowy, aby przyczynić się do rozwiązania konkretnych problemów wynikających z tych niekorzystnych zjawisk klimatycznych i klęsk żywiołowych w Bułgarii, Estonii i na Węgrzech.
- (7) Znaczne szkody i straty gospodarcze, które ponieśli producenci rolni w związku z wystąpieniem niekorzystnych zjawisk klimatycznych, stanowią szczególny problem w rozumieniu art. 221 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, przy czym problemowi temu nie można łatwo zaradzić za pomocą środków wprowadzonych na podstawie art. 219 lub 220 tego rozporządzenia. Sytuacja nie jest konkretnie związana ze szczególnym zakłóceniem na rynku ani z konkretnym zagrożeniem wystąpieniem takiego zakłócenia. Nie jest ona związana ani ze środkami, które przeciwdziałająby rozprzestrzenianiu się chorób zwierząt, ani z utratą zaufania konsumentów wynikającą z istnienia zagrożeń dla zdrowia publicznego, zdrowia zwierząt lub roślin.

⁽¹⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 671, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj>.

- (8) Kwoty dostępne dla Bułgarii, Estonii i Węgier należy określić przy uwzględnieniu w szczególności odpowiedniej wagi tych państw członkowskich w unijnym sektorze rolnym na podstawie pułapów netto płatności bezpośrednich określonych w załączniku V do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115⁽²⁾ oraz z uwzględnieniem skutków niekorzystnych zjawisk klimatycznych w tych państwach członkowskich.
- (9) Bułgaria, Estonia i Węgry powinny rozdzielać pomoc najbardziej skutecznymi kanałami na podstawie obiektywnych i niedyskryminacyjnych kryteriów, które uwzględniają skalę trudności i rzeczywistych szkód gospodarczych, z jakimi borykają się poszkodowani rolnicy. Państwa te powinny zapewnić, aby poszkodowani rolnicy byli ostatecznymi beneficjentami pomocy oraz unikać wszelkich zakłóceń rynku lub konkurencji.
- (10) Ponieważ kwoty przydzielone Bułgarii, Estonii i Węgom zrekompensują jedynie część strat gospodarczych poniesionych przez rolników, te państwa członkowskie powinny mieć możliwość przyznania poszkodowanym rolnikom dodatkowego wsparcia krajowego na warunkach określonych w niniejszym rozporządzeniu.
- (11) Aby umożliwić Bułgarii, Estonii i Węgom elastyczne przydzielanie pomocy w zależności od indywidualnej sytuacji poszkodowanych rolników, należy zezwolić na kumulowanie tej pomocy z innymi rodzajami wsparcia finansowanymi w ramach Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji i Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w taki sposób, aby rekompensata nie była nadmierna.
- (12) Aby uniknąć nadmiernej rekompensaty, Bułgaria, Estonia i Węgry powinny uwzględnić wsparcie w ramach innych krajowych lub unijnych instrumentów wsparcia lub systemów prywatnych przyznane w celu zareagowania na odnośne straty gospodarcze.
- (13) Ponieważ pomoc unijną ustala się w euro, aby zapewnić jednolite i jednoczesne stosowanie przepisów, konieczne jest określenie daty przeliczenia kwoty przydzielonej państwu członkowskiemu, które nie przyjęło euro jako swojej waluty krajowej, jak ma to miejsce w przypadku Węgier. W niniejszym rozporządzeniu nie określono terminu składania wniosków o przyznanie pomocy, zatem do celów art. 30 ust. 3 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/127⁽³⁾, za termin operacyjny dla kursu walutowego w odniesieniu do kwot określonych w niniejszym rozporządzeniu należy uznać datę wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.
- (14) Aby zapewnić skuteczność tego środka wyjątkowego, beneficjenci powinni szybko otrzymać nadzwyczajne wsparcie finansowe. Ponadto należy zapewnić terminowe monitorowanie budżetu, a także bieżące śledzenie i efektywne wykorzystanie rezerwy rolnej, co zmaksymalizuje jej dostępność i zwiększy zdolność szybkiego reagowania na pojawiające się kryzysy. W związku z tym należy określić datę kwalifikowalności, według której państwa członkowskie będą wypłacać to wsparcie beneficjentom. Wszelkie płatności dokonane po tej dacie należy uznać za niekwalifikujące się do finansowania unijnego.
- (15) Unia powinna zatem finansować wydatki poniesione przez Bułgarię, Estonię i Węgry z tytułu niniejszego środka wyjątkowego wyłącznie w przypadku, gdy wydatki te zostały poniesione przed określoną datą kwalifikowalności. Wsparcie na rzecz tego środka wyjątkowego należy zatem wypłacić do dnia 30 września 2026 r.
- (16) Ponieważ żadne płatności dokonywane po dniu 30 września 2026 r. nie będą w żadnych okolicznościach uznawane za kwalifikowalne, art. 5 ust. 2 rozporządzenia delegowanego (UE) 2022/127, który przewiduje proporcjonalne zmniejszenie płatności miesięcznych dokonanych po terminie, nie ma zastosowania.

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013 (Dz.U. L 435 z 6.12.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj>).

⁽³⁾ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2022/127 z dnia 7 grudnia 2021 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 o przepisy dotyczące agencji płatniczych i innych organów, zarządzania finansami, rozliczania rachunków, zabezpieczeń oraz stosowania euro (Dz.U. L 20 z 31.1.2022, s. 95, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2022/127/oj).

- (17) Bułgaria, Estonia i Węgry powinny przekazywać Komisji szczegółowe informacje na temat wykonania niniejszego rozporządzenia, aby umożliwić Unii monitorowanie skuteczności środka wprowadzonego niniejszym rozporządzeniem.
- (18) Aby zapewnić jak najszybsze udzielenie pomocy rolnikom, Bułgaria, Estonia i Węgry powinny bezzwłocznie wdrożyć niniejsze rozporządzenie. Niniejsze rozporządzenie powinno zatem wejść w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.
- (19) Środki przewidziane w niniejszym rozporządzeniu są zgodne z opinią Komitetu ds. Wspólnej Organizacji Rynków Rolnych,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

1. W celu udzielenia wyjątkowego wsparcia rolnikom udostępnia się Bułgarii, Estonii i Węgrom pomoc unijną w łącznej kwocie 21 500 000 EUR, z zastrzeżeniem warunków określonych w niniejszym rozporządzeniu.
 2. Wydatki Unii poniesione zgodnie z niniejszym rozporządzeniem nie mogą przekroczyć łącznej kwoty:
 - a) 7 400 000 EUR w przypadku Bułgarii;
 - b) 3 300 000 EUR w przypadku Estonii;
 - c) 10 800 000 EUR w przypadku Węgiei.
 3. Bułgaria, Estonia i Węgry wykorzystują kwoty, o których mowa w ust. 2, na środki mające na celu zrekompensowanie najbardziej poszkodowanym rolnikom strat gospodarczych mających wpływ na rentowność ich gospodarstw.
- Do wsparcia kwalifikują się następujące uprawy rolne lub sektory:
- a) w Bułgarii: słonecznik i kukurydza;
 - b) w Estonii: pszenica jara, jęczmień, groch siewny, rzepak jary, ziemniaki i uprawy wchodzące w zakres sektora owoców i warzyw;
 - c) na Węgrzech: kukurydza cukrowa, melony, sorgo, rzodkiew oleista, kukurydza i kukurydza pękająca.
4. Środki, o których mowa w ust. 3, wprowadza się na podstawie obiektywnych i niedyskryminacyjnych kryteriów, które uwzględniają rzeczywiste straty gospodarcze poniesione przez poszkodowanych rolników. Środki te mają taki charakter, aby wynikające z nich płatności nie powodowały żadnych zakłóceń rynku ani konkurencji.
 5. Bułgaria, Estonia i Węgry zapewniają, aby w przypadku gdy rolnicy nie są bezpośrednimi beneficjentami płatności pomocy unijnej, korzyści ekonomiczne z tytułu pomocy unijnej były im przekazywane w całości.
 6. Wydatki poniesione przez Bułgarię, Estonię i Węgry, o których mowa w ust. 2, związane z płatnościami w ramach środków, o których mowa w ust. 3, kwalifikują się do pomocy unijnej tylko wówczas, gdy płatności tych dokonuje się przed dniem 30 września 2026 r.
 7. Do celów stosowania przepisów art. 30 ust. 3 rozporządzenia delegowanego (UE) 2022/127 terminem operacyjnym dla kursu walutowego w odniesieniu do kwot określonych w art. 1 ust. 2 lit. c) tego rozporządzenia jest data wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.
 8. Środki na mocy niniejszego rozporządzenia mogą być kumulowane ze wsparciem finansowanym w ramach Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji i Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.
 9. Bułgaria, Estonia i Węgry mogą przyznać dodatkową pomoc krajową na środki wprowadzone na podstawie ust. 3, do wysokości 200 % odpowiednich kwot określonych w ust. 2, na podstawie obiektywnych i niedyskryminacyjnych kryteriów, pod warunkiem że wynikające z tego płatności nie spowodują żadnych zakłóceń rynku ani konkurencji, ani nadmiernej rekompensaty. Bułgaria, Estonia i Węgry wypłacają dodatkowe wsparcie krajowe do dnia 31 grudnia 2026 r.

10. Aby uniknąć nadmiernej rekompensaty przy przyznawaniu wsparcia na podstawie niniejszego rozporządzenia, Bułgaria, Estonia i Węgry powinny uwzględnić wsparcie przyznane w ramach innych krajowych lub unijnych instrumentów wsparcia lub systemów prywatnych w celu zareagowania na odnośne straty gospodarcze.

Artykuł 2

1. Niezwłocznie i nie później niż do dnia 30 czerwca 2026 r. Bułgaria, Estonia i Węgry przekazują Komisji następujące informacje w odniesieniu do środków, o których mowa w art. 1 ust. 3:

- a) opis środków, które zamierzają wprowadzić;
- b) kryteria stosowane do określenia metod przyznawania pomocy, jej kwoty oraz metody i uzasadnienie przekazywania pomocy rolnikom;
- c) zamierzony wpływ środków w celu zrekompensowania rolnikom strat gospodarczych;
- d) działania służące sprawdzeniu, czy dzięki środkom osiągnięto zamierzone skutki;
- e) działania służące unikaniu zakłóceń konkurencji oraz nadmiernej rekompensaty;
- f) prognozę dotyczącą płatności wydatków Unii, w podziale na miesiące do dnia 30 września 2026 r.;
- g) poziom dodatkowego wsparcia krajowego, które ma zostać przyznane na podstawie art. 1 ust. 9;
- h) działania, które mają zostać podjęte w celu kontroli kwalifikowalności rolników i ochrony interesów finansowych Unii.

2. Najpóźniej do dnia 31 marca 2027 r. Bułgaria, Estonia i Węgry powiadamiają Komisję o łącznej kwocie wypłaconej na każdy środek, w stosownych przypadkach, w podziale na pomoc unijną i dodatkowe wsparcie krajowe, oraz o liczbie i rodzaju beneficjentów, a także o ocenie skuteczności środka.

Artykuł 3

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 16 kwietnia 2026 r.

W imieniu Komisji
Przewodnicząca
Ursula VON DER LEYEN